EN BÜYÜK GÜNAH

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed b. Ahmed el-Ammârî

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Âdem Adıyıl

2012 - 1433

IslamHouse.com

الذنب الأعظم

« باللغة التركية »

محمد بن أحمد العماري

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: آدم أدييل

2012 - 1433

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Hamd, yalnızca Allah'adır.Salât ve selâm, kendisinden sonra nebi gelmeyecek olan Muhammed'e olsun.

Şüphesiz en büyük günah, müslümanın, Allah'a ortak koşması dır.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ ... وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفۡتَرَىٰٓ إِثۡمًا عَظِيمًا ٤٨ ﴾

[النساء : ٤٨]

"Kim, Allah'a ortak koşarsa, büyük bir günahla iftirâ etmiş olur."[1]

Abdullah b. Mes'ud'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! أَيُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ؟ قَالَ: أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ.)) [رواه البخاري ومسلم]

"Ben: Ey Allah'ın elçisi! (Allah katında) en büyük günah hangisidir? Diye sordum.

---

[1] Nisâ Sûresi:48

-Seni yarattığı halde Allah'a eş koşmandır, buyurdu."[1]

Allah'a ortak koşmak; Allah ile beraber Allah'tan başkasına ibâdet etmektir.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ ۞وَٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُشۡرِكُواْ بِهِۦ شَيۡـًٔاۖ ... ﴾

[النساء : ٣٦]

"Yalnızca Allah'a ibâdet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın."[2]

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ ... قُلۡ إِنَّمَآ أُمِرۡتُ أَنۡ أَعۡبُدَ ٱللَّهَ وَلَآ أُشۡرِكَ بِهِۦٓۚ ... ﴾

[الرعد: ٣٦]

"(Ey Nebi! Onlara) de ki: Ben, yalnızca Allah'a ibâdet etmek ve O'na (hiçbir şeyi) ortak koşmamakla emrolundum."[3]

Allah Teâlâ buyurdu ki:

---

[1] Buhârî; "Zinâkârların günahı bâbı"; hadis no: 6313. Müslim; "Şirkin günahların en çirkini oluşu bâbı"; hadis no: 86

[2] Nisâ Sûresi: 36

[3] Ra'd Sûresi: 36

﴿ ... فَمَن كَانَ يَرۡجُواْ لِقَآءَ رَبِّهِۦ فَلۡيَعۡمَلۡ عَمَلٗا صَٰلِحٗا وَلَا يُشۡرِكۡ بِعِبَادَةِ رَبِّهِۦٓ أَحَدَۢا ١١٠ ﴾ [الكهف: ١١٠]

"Kim, (azabından korkarak ve sevabını ümit ederek) Rabbine kavuşmayı arzu ederse, sâlih amel işlesin ve ibâdette Rabbine hiç kimseyi ortak koşmasın."[1]

Şirk, büyük bir zulümdür.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ وَإِذۡ قَالَ لُقۡمَٰنُ لِٱبۡنِهِۦ وَهُوَ يَعِظُهُۥ يَٰبُنَيَّ لَا تُشۡرِكۡ بِٱللَّهِۖ إِنَّ ٱلشِّرۡكَ لَظُلۡمٌ عَظِيمٞ ١٣ ﴾ [لقمان: ١٣]

"(Hatırlar mısın ey Nebi!) Hani Lokman oğluna öğüt vererek demişti ki: Ey oğulcuğum! Allah'a ortak koşma, doğrusu şirk, büyük bir zulümdür."[2]

Allah'a ortak koşan kimse zâlimdir.Çünkü kendisini Allah yarattığı halde, o başkasına ibâdet etmiştir.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

---

[1] Kehf Sûresi:110

[2] Lokman Sûresi:13

﴿ أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ ﴾

[الأعراف: ١٩١ – 192]

"Onlar (müşrikler),kendileri yaratıldıkları halde hiçbir şeyi yaratamayan varlıkları mı (Allah'a) ortak koşuyorlar? Halbuki onlar (putlar), ne onlara yardım edebilirler, ne de kendilerine bir yardımları olur."[1]

Allah'a ortak koşan kimse, kendisini Allah rızıklandırdığı halde o başkasına şükretmiştir.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ ﴾ [النحل: ٧٣]

"Onlar (müşrikler), Allah'ı bırakıp da kendilerine göklerde ve yerde olan rızıktan hiçbir şey veremeyen ve buna güçleri de yetmeyen şeylere (ilâhlara) ibâdet ederler."[2]

---

[1] A'râf Sûresi: 191-192

[2] Nahl Sûresi: 73

Ey Allah'ın kulu! Şirk, büyük günah olduğu için Allah, kendisine ortak koşan kimseyi acıklı bir azapla cezalandırmıştır.

Allah'a ortak koşan kimsenin cezaları:

Birinci ceza: Tevbe etmedikçe Allah Teâlâ,kendisine ortak koşan kimsenin orucunu,namazını,haccını ve zekâtını asla kabul etmez.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ ... وَلَوۡ أَشۡرَكُواْ لَحَبِطَ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٨٨ ﴾

[الأنعام: ٨٨]

"Onlar (elçiler), Allah'a ortak koşmuş olsalardı, yapmakta oldukları amelleri mutlaka boşa giderdi."[1]

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ وَلَقَدۡ أُوحِيَ إِلَيۡكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكَ لَئِنۡ أَشۡرَكۡتَ لَيَحۡبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٦٥ ﴾

[الزمر: ٦٤]

---

[1] En'am Sûresi: 88

"(Ey Nebi!) Şüphesiz ki sana ve senden önceki (elçi)lere şöyle vahyolundu:'Şayet (Allah'a) ortak koşarsan, amelin boşa gider ve mutlaka hüsrana uğrayanlardan olursun.'"[1]

İkinci ceza: Tevbe etmeden ve şirk üzere ölürse, oruç tutsa, namaz kılsa, hacca gitse, zekât verse ve müslüman olduğunu iddiâ etse bile Allah Teâlâ kendisine ortak koşan kimseyi asla bağışlamaz.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِۦ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُۚ ...﴿٤٨﴾ ﴾ [النساء : ٤٨]

"Şüphesiz ki Allah, kendisine ortak koşulmasını (ve inkârı) asla bağışlamaz.Bunun dışındaki günahları dilediği kimse için bağışlar."[2]

Şirkin dışında bütün günahları işlemiş olarak ölen kimseyi Allah Teâlâ'nın bağışlaması mümkündür.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

---

[1] Zümer Sûresi:65

[2] Nisâ Sûresi:48

﴿ ... وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُۚ ...﴿٤٨﴾ ﴾

[النساء : ٤٨]

".... Bunun dışındaki günahları dilediği kimse için bağışlar."[1]

Ebu Zer'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((عَرَضَ لِي جِبْرِيلُ فَقَالَ: بَشِّرْ أُمَّتَكَ أَنَّهُ مَنْ مَاتَ لاَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ. فَقُلْتُ: يَا جِبْرِيلُ! وَإِنْ سَرَقَ، وَإِنْ زَنَى؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: قُلْتُ: وَإِنْ سَرَقَ، وَإِنْ زَنَى؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: قُلْتُ: وَإِنْ سَرَقَ، وَإِنْ زَنَى؟ قَالَ: نَعَمْ، وَإِنْ شَرِبَ الْخَمْرَ.)) [رواه البخاري ومسلم]

"Cebrâil bana gelerek şöyle dedi: Ümmetinden, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan ölenin cennete gireceğini müjdele! Bunun üzerine ben: Ey Cebrâil! Hırsızlık yapsa ve zinâ etse bile mi? diye sordum.

O: Evet, dedi.

Ben yine: Hırsızlık yapsa ve zinâ etse bile mi? diye sordum.

---

[1] Nisâ Sûresi:48

O da: Evet, dedi.

Ben yine: Hırsızlık yapsa ve zinâ etse bile mi? diye sordum.

O: Evet, hatta şarap içse bile, dedi."[1]

Üçüncü ceza: Oruç tutsa, namaz kılsa, hacca gitse, zekât verse ve müslüman olduğunu iddiâ etse bile, Allah Teâlâ kendisine ortak koşan kimseyi cehenneme sokar ve ona kâfir muamelesi yapar.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿...إِنَّهُۥ مَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدۡ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ ٱلۡجَنَّةَ وَمَأۡوَىٰهُ ٱلنَّارُۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ أَنصَارٖ ٧٢﴾ [المائدة: ٧٢]

"Şüphesiz ki kim Allah'a şirk koşarsa, Allah ona cenneti haram kılmıştır. Onun barınağı ateştir. Zâlimler için (onları cehennemden kurtaracak) yardımcılar da yoktur."[2]

Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

---

[1] Buhârî; "Kıyâmet günü malı çok olanlar, sevâbı az olanlardır bâbı", hadis no: 6443. Müslim; "Sadakaya teşvik bâbı", hadis no: 94

[2] Mâide Sûresi: 72

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

((مَنْ مَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ مَاتَ يُشْرِكُ بِاللهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ.)) [رواه مسلم]

-Kim, Allah'a ortak koşmadan ölürse, cennete girer. Kim de Allah'a ortak koşarak ölürse, cehenneme girer."[1]

Dördüncü ceza: Şefaatçilerin şefaati, Allah'a ortak koşan kimseye hiçbir fayda vermez.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾ ﴾ [المدثر: ٤٨]

"Artık onlara şefaatçilerin (meleklerin, nebilerin ve başkalarının) şefaati fayda vermez."[2]

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((إِذَا فَرَغَ اللَّهُ مِنَ الْقَضَاءِ بَيْنَ الْعِبَادِ وَأَرَادَ أَنْ يُخْرِجَ بِرَحْمَتِهِ مَنْ أَرَادَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ، أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا

---

[1] Müslim; "Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan ölen kimse bâbı", hadis no: 93

[2] Müddessir Sûresi:48

مِمَّنْ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَيَعْرِفُونَهُمْ فِي النَّارِ بِأَثَرِ السُّجُودِ تَأْكُلُ النَّارُ ابْنَ آدَمَ إِلَّا أَثَرَ السُّجُودِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ أَنْ تَأْكُلَ أَثَرَ السُّجُودِ فَيَخْرُجُونَ مِنْ النَّارِ.))

[رواه البخاري]

"Allah, (kıyâmet günü) kulları arasında hüküm verdikten sonra rahmetiyle cehennem ehlinden çıkarmak istediği kimseleri; Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilahın olmadığına şâhitlik edenlerden Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayanları cehennemden çıkarın, diye meleklere emreder.Melekler de bu kimseleri cehennemde secde izlerinden tanırlar.Ateş,Âdemoğlunun secde izleri dışındaki bütün vücûdunu yakar.Çünkü Allah,secde izlerini yakmayı cehenneme haram kılmıştır.Daha sonra (Allah'ın, rahmeti ile cehennem ehlinden çıkarmak istediği kimseler) cehennemden çıkarlar."[1]

Rasûllerin Efendisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, Allah'a ortak koşan kimseye şefaat etmez.

---

[1] Buhârî; "Allah Teâlâ'nın: 'Birtakım yüzler o gün parlayacak, Rablerine bakacaklardır' bâbı", hadis no: 7437

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ، فَتَعَجَّلَ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ ، وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا.))

[رواه مسلم]

"Her nebinin kabul olunmuş bir duâsı vardır.Bundan dolayı her nebi, bu duâsını (dünyada) kullandı.Ben ise duâmı kıyâmet gününde ümmetime şefaat etmek için sakladım.Ümmetimden Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan ölen kimse inşallah bu şefaatime nâil olacaktır."[1]

Bazı müslümanlar, müşriklerin amellerini bileme-dikleri için şirke düşebilirler.

Allah Teâlâ, Musa -aleyhisselâm-'ın kavminden seçkinleri denizde boğulmaktan ve Firavun'dan kurtarmasına rağmen onlar Allah'a ortak koşuyorlardı.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

---

[1] Müslim; "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ümmeti için şefaat duâsını saklaması bâbı", hadis no: 199

﴿ وَجَٰوَزۡنَا بِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡبَحۡرَ فَأَتَوۡاْ عَلَىٰ قَوۡمٖ يَعۡكُفُونَ عَلَىٰٓ أَصۡنَامٖ لَّهُمۡۚ
قَالُواْ يَٰمُوسَى ٱجۡعَل لَّنَآ إِلَٰهٗا كَمَا لَهُمۡ ءَالِهَةٞۚ قَالَ إِنَّكُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ ١٣٨ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
مُتَبَّرٞ مَّا هُمۡ فِيهِ وَبَٰطِلٞ مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٣٩ قَالَ أَغَيۡرَ ٱللَّهِ أَبۡغِيكُمۡ إِلَٰهٗا وَهُوَ
فَضَّلَكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٤٠ ﴾ [الأعراف: 138-140]

"İsrâiloğullarını denizden geçirdik. Onlar, gönülden putlara tapan bir topluluğa rastladılar ve dediler ki:Ey Musa!Onların ilahları olduğu gibi bize de bir ilah yap.O da dedi ki:Siz gerçekten câhil topluluksunuz. Şüphesiz ki bunların içinde bulundukları, yok olmaya mahkumdur ve yapmakta oldukları şey de bâtıldır. Dedi ki: Ben, sizin için bir ilah olarak Allah'tan başkasını mı arayacak mışım? Halbuki O, sizi âlemlere üstün kılmıştır."[1]

(Yazar) diyorum ki:

Bazı müslümanlar, Huneyn gazvesine çıktıklarında müşriklerin amellerini bilmedikleri için böyle bir şeyi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den istemişlerdi.

Nitekim Ebû Vâkid el-Leysî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

---

[1] A'râf Sûresi: 138-140

((خَرَجْنـَا مَعَ رَسُولِ اللهِﷺ إِلَى حُنَيْنٍ وَنَحْنُ حُدَثَاءُ عَهْدٍ بِكُفْرٍ وَلِلْمُشْرِكِينَ سِدْرَةٌ يَعْكِفُونَ عِنْدَهاَ وَيَنُوطُونَ بِهاَ أَسْلِحَتَهُمْ يُقَالَ لَهَاَ ذَاتُ أَنْوَاطٍ، قَالَ: فَمَرَرْناَ بِسِدْرَةٍ فَقُلْناَ: ياَ رَسُولَ اللهِ! اِجْعَلْ لَناَ ذاَتَ أَنْواَطٍ كَماَ لَهُمْ ذاَتُ أَنْوَاطٍ، فَقاَلَ رَسُولُ اللهِﷺ : اللهُ أَكْبَرُ، إِنَّهاَ السُّنَنَ، قُلْتُمْ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ كَمَا قَالَتْ بَنوُ إِسْرَائِيلَ لِمُوسَى﴿ قَالُواْ يَـٰمُوسَى ٱجْعَل لَّنَآ إِلَـٰهًا كَمَا لَهُمْ ءَالِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾ لَتَرْكَبُنَّ سَنَنَ مَنْ كَاَنَ قَبْلَكُمْ.)) [رواه أحمد والطبراني]

"Biz, daha yeni müslüman olduğumuz bir zamanda Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte Huneyn gazvesine çıkmıştık.Müşriklerin, yanında konaklayıp tâzim gösterdikleri ve bereket ummak amacıyla silahlarını astıkları Zât-u Envât denilen Sedir ağacının yanına geldiğimizde:

- Ey Allah'ın elçisi!Onların Zât-u Envât ağacı gibi, bize de bir Zât-u Envât ağacı yapsan', dedik.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- hayret ederek şöyle buyurdu:

-Allahu Ekber! Sizden öncekilerin izledikleri kötü yolu siz de izlediniz. Nefsim elinde olan Allah'a yemîn ederim ki İsrâiloğullarının Musa'ya söylediklerinin aynısını siz de söylediniz.Onlar Musa'ya:Ey Musa!Onların ilâhları olduğu

gibi,sen de bizim için bir ilâh yap! Musa: Siz, gerçekten câhil bir topluluksunuz, dedi.'[1] *Muhakkak ki siz, sizden öncekilerin izlemiş oldukları yola (adım adım) uyacaksınız."*[2]

İzzet ve Celâl sahibi Allah Teâlâ şirkin şekil ve çeşitlerini detaylı bir şekilde açıklamıştır:

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ ... وَقَدْ فَصَّلَ لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ ... ﴾

[الأنعام: ١١٩]

"(Allah Teâlâ) size haram kıldıklarını tek tek açıklamıştır."[3]

Allah'a ortak koşmak, Allah'ın haram kıldığını şeylerdendir:

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ قُلْ تَعَالَوْاْ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُواْ بِهِۦ شَيْـًٔا ... ﴾ [الأنعام: ١٥١]

---

[1] A'râf Sûresi: 138

[2] Ahmed; "Müsned", c: 44, s: 368, hadis no: 20892. Taberânî; "Mu'cemu'l-Kebîr", c: 3, s: 394, hadis no: 3215.

[3] En'âm Sûresi: 119

"(Ey Nebi! Onlara) De ki: Gelin,Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım. (İbâdette) O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın!" [1]

Şirkin birinci türü: Allah ile birlikte veya Allah'ı bırakıp da meleklere ve nebilere ibâdet etmektir.Kim onlara ibâdet ederse, küfre girmiş ve mevlâsına ortak koşmuş olur.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةَ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ ﴾ [آل عمران: ٨٠]

"Size, melekleri ve nebileri (Allah'ın dışında) Rabler olarak benimsemenizi de emretmez. Müslüman olduktan sonra size inkârı mı emredecek (bu, hiç akıl kârı bir davranış mıdır)?" [2]

İkinci türü: Allah ile birlikte veya Allah'ı bırakıp da evliyâ ve sâlihlere ibâdet etmektir. Kim onlara ibâdet ederse, mevlâsına ortak koşmuş olur.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

---

[1] En'âm Sûresi: 151

[2] Âl-i İmrân Sûresi: 80

﴿ ٱتَّخَذُوٓاْ أَحۡبَارَهُمۡ وَرُهۡبَٰنَهُمۡ أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ مَرۡيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُوٓاْ إِلَٰهٗا وَٰحِدٗاۖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ سُبۡحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٣١ ﴾ [التوبة: ٣١]

"(Yahûdiler) Allah'ı bırakıp hahamlarını, (hıristiyanlar da) rahiplerini (Allah'ın haram kıldıklarını helal, helal kıldıklarını da haram kılmak sûretiyle hükümlerde onlara itaat ederek onları) Rabler edindiler.Meryem oğlu Mesîh'i (İsa'yı) da ilah edinerek ona ibâdet ettiler. Oysa onlara tek ilah olan (Allah)a ibâdet etmeleri emrolunmuştu. O'ndan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilah yoktur. O (Allah), onların ortak koştuklarından münezzehtir."[1]

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ وَقَالُواْ لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمۡ وَلَا تَذَرُنَّ وَدّٗا وَلَا سُوَاعٗا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسۡرٗا ٢٣ ﴾ [نوح: ٢٣]

"Onlar (Nuh'un kavmi) şöyle dediler: Sakın ilâhlarınıza (ibâdet etmeyi) bırakmayın. Hele Vedd'den, Suvâ'dan, Yeğûs'tan, Ye'ûk'tan ve Nesr'den asla vazgeçmeyin."[2]

---

[1] Tevbe Sûresi: 31

[2] Nûh Sûresi: 23

Vedd: Sâlih bir kimseydi. **Suvâ':** Sâlih bir kimseydi. **Yeğûs:** Sâlih bir kimseydi. **Ye'ûk:** Sâlih bir kimseydi. **Nesr:** Sâlih bir kimseydi.

Üçüncü türü: Allah ile birlikte veya Allah'ı bırakıp da ağaçlara ve taşlara ibâdet etmektir. Kim onlara ibâdet ederse, mevlâsına ortak koşmuş olur.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ أَفَرَءَيْتُمُ ٱللَّٰتَ وَٱلْعُزَّىٰ ۝١٩ وَمَنَوٰةَ ٱلثَّالِثَةَ ٱلْأُخْرَىٰٓ ۝٢٠ ﴾ [النجم: ١٩-٢٠]

"(Ey müşrikler! Taptığınız bu ilahlar) Lât ve Uzza'yı siz de gördünüz değil mi? Ve üçüncü olarak da öteki (put) Menat'ı? (Bu putlar, fayda veya zarar verebildiler mi ki ibâdette Allah'a ortak olabilsinler?)"[1]

Dördüncü türü: Şeytana ibâdet etmektir.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ ۞أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا۟ ٱلشَّيْطَٰنَ ۖ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝٦٠ وَأَنِ ٱعْبُدُونِى ۚ هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ۝٦١ ﴾ [يس: ٦٠-٦١]

---

[1] Necm Sûresi: 19-20

"Ey Âdemoğulları! Ben size (elçilerimin diliyle): Şeytana ibâdet (ve itaat) etmeyin! Muhakkak ki o, sizin için apaçık bir düşmandır, diye ahdetmedim mi? Bana ibâdet edin! İşte bu (bana ibâdet ve itaat etmeniz, şeytana karşı gelmeniz), dosdoğru yoldur."[1]

Kim, Allah'tan başkasına ibâdet ederse, şeytana ibâdet etmiş olur.

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ إِن يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ إِنَٰثٗا وَإِن يَدۡعُونَ إِلَّا شَيۡطَٰنٗا مَّرِيدٗا ١١٧ لَّعَنَهُ ٱللَّهُۚ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنۡ عِبَادِكَ نَصِيبٗا مَّفۡرُوضٗا ١١٨ ﴾ [النساء : ١١٧-١١٨]

"(Müşrikler) O'nu (Allah'ı) bırakıp da yalnızca dişi putlara tapıyorlar.Aslında onlar,inatçı şeytandan başkasına tapmıyorlar. Allah, ona lânet etsin (onu rahmetinden kovsun)! O (şeytan) dedi ki:Celal'in hakkı için,(söz ve fiille saptırma konusunda) kullarından belirli bir pay alacağım."[2]

Ebu't-Tufeyl'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

---

[1] Yâsin Sûresi: 60-61

[2] Nisâ Sûresi: 117-118

((لَمَّا فَتْحَ رَسُولُ اللهِ صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ مَكَّةَ بَعَثَ خَالِدَ بْنَ الْوَلِيدِ إِلَى نَخْلَةٍ، وَكَانَتْ بِهَا الْعُزَّى، فَأَتَاهَا خَالِدٌ ، وَكَانَتْ عَلَى ثَلَاثِ سَمُرَاتٍ، فَقَطَعَ السَّمُرَاتِ، وَهَدَمَ الْبَيْتَ الَّذِي كَانَ عَلَيْهَا، ثُمَّ تَصَنَّعَ شَيْئًا، فَرَجَعَ خَالِدٌ، فَلَمَّا أَبْصَرَتْهُ السَّدَنَةُ أَمْعَنُوا فِي الْجَبَلِ وَهُمْ يَقُولُونَ: يَا عُزَّى يَا عُزَّى، فَأَتَاهَا خَالِدٌ ، فَإِذَا امْرَأَةٌ عُرْيَانَةٌ ، نَاشِرَةٌ شَعْرَهَا ، تَحْتَفِنُ التُّرَابَ عَلَى رَأْسِهَا، فَعَمَّهَا بِالسَّيْفِ فَقَتَلَهَا، ثُمَّ رَجَعَ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّىٱللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ فَأَخْبَرَهُ ، فَقَالَ: تِلْكَ الْعُزَّى.))

[رواه النسائي]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Mekke'yi fethedince, Hâlid b. Velid'i içinde üç semure ağacı bulunan Nahle vâdisine gönderdi. Hâlid, semure ağaçlarını kesip üzerindeki evi de yıktıktan sonra Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e geri gelip durumu ona haber verdi.

Bunun üzerine Hâlid (Nahle vâdisine) geri döndü. Korumaları Hâlid'i tekrar görünce:

- Ey Uzzâ! Ey Uzzâ! diyerek dağa tırmanmaya başladılar.

Hâlid, Uzzâ putunun yanına geldiğinde saçlarını dağıtmış çıplak bir kadın başına toprak saçıyor halde buldu. Sonra üzerine saldırarak kılıçla başına vurup onu öldürdü.

Daha sonra Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek durumu haber verdi.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- İşte O, Uzzâ'dır."[1]

Kim şeytana ibâdet ederse, şeytan ona bid'atları, küfrü (inkârı) **ve Allah'a ortak koşmasını telkin eder.**

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿... وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰٓ أَوۡلِيَآئِهِمۡ لِيُجَٰدِلُوكُمۡۖ وَإِنۡ أَطَعۡتُمُوهُمۡ إِنَّكُمۡ لَمُشۡرِكُونَ ١٢١﴾ [الأنعام: ١٢١]

"Şüphesiz ki şeytanlar, dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için (leş etini yemenin haramlılığı konusunda şüphelerle) telkinde bulunurlar. Eğer (leş etini helal kılma konusunda) onlara itaat ederseniz, siz de Allah'a ortak koşanlar olursunuz."[2]

---

[1] Nesâî; "Sünen-i Kübrâ"; c: 6, s: 474, hadis no: 11547

[2] En'âm Sûresi: 121

Şeytan, insanlarla insan sesi ve onun sûretiyle konuşur:

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ وَٱسۡتَفۡزِزۡ مَنِ ٱسۡتَطَعۡتَ مِنۡهُم بِصَوۡتِكَ ... ﴾ [الإسراء: ٦٤]

"Sesinle onlardan gücünün yettiğini (bana karşı gelmesi için) yerinden oynat."[1]

Ebu't-Tufeyl'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Şeytan, Uzzâ putunun yanında bir kadın sûretinde gözüktü. Bunun üzerine Hâlid onu öldürdükten sonra Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e geri gelerek durumu ona haber verdi.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- İşte O, Uzzâ'dır."[2]

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, şeytan ona insan sûretinde gelmiş ve

---

[1] İsrâ Sûresi: 64

[2] Nesâî; "Sünen-i Kübrâ"; c: 6, s: 474, hadis no: 11547

üç gün boyunca onunla konuşmuştu. Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona şöyle buyurmuştur:

((تَعْلَمُ مَنْ تُخَاطِبُ مُنْذُ ثَلاَثٍ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ ؟ قُلْتُ : لاَ. قَالَ : ذَاكَ شَيْطَانٌ.)) [رواه البخاري]

"Üç gecedir kiminle konuştuğunu biliyor musun ey Ebu Hureyre?

Ben (Ebu Hureyre): Hayır, dedim.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

"O, şeytan idi."[1]

Şeytan kendi sesi ve sûretiyle müşrikleri saptırmıştır. Öyle ki müşrikler, (şeytanın sesi ve sûretini) ölülerin sesi ve sûreti zannetmişlerdir.

[1] Buhârî; "Bir kimseyi vekil tayin eder de vekil o şeyi terk ederse bâbı"; hadis no: 2311